

ENCICLOPEDIA MINUNILOR LUMII

ENCICLOPEDIA MINUNILOR LUMII

Cuprins

MINUNILE LUMII ANTICE

Piramidele egiptene	8
Grădinile suspendate ale Semiramidei	12
Templul Artemisei din Efes	14
Zeus din Olympia	16
Mausoleul din Halicarnas	18
Colosul din Rhodos	20
Farul din Alexandria	22

MINUNILE LUMII STRĂVECHI

Constantinopol	26
Turnul Babel	28
Stonehenge	30
Pont du Gard	32
Toledo	34
Coloseumul	36
Panteonul din Roma	40
Catacombele romane	44
Termele lui Caracalla	46
Orașul Pompeii	48
Satul vechi din localitatea Biskupin	50
Labirintul din Creta	52
Acropola din Atena	54

Muntele Nemrut Dagi	58
Bisericile și orașele subterane ale Cappadociei	60
Templul lui Amon Ra din Karnak	62
Templul lui Solomon	64
Palmyra	68
Petra	70
Cartagina	72
Abu Simbel	74
Teotihuacan	78
Marele Zid Chinezesc	80
Palenque	82
Ierihon	84
Xian	86
Armata de teracotă	88
Tiwanaku	90
Liniile de la Nazca	92
Castelul Sant'Angelo	94
Machu Picchu	96

MINUNILE LUMII MEDIEVALE

Catedrala „Sfântul Petru”	100
Chichen Itza	104

Sihâstria Troiță lui Serghei	106
Insula Paștelui	108
Moscheea Omeilazilor	110
Angkor	112
Templul cerului	116
Turnul Belem	118
Mont Saint-Michel	120
Catedrala Pocriv pe Nerl	122
Catedrala „Sfânta Sofia” din Kiev	124
Bahubali	126
Kremlinul din Moscova	128
Mănăstirea „El Escorial”	132
Biserica Sfântului Mormânt	134
Turnul din Pisa	138
Kiyomizu-dera	140
Catedrala „Sfântul Pavel”	142
Observatorul Ulug Beg	144
Catedrala Uspenski	146
Walhalla	148
Podul Carol	150
Templul Zeitei Meenakshi	152
Pieskowa Skala	154
Mecca	156
Mănăstirea Solovetky	158
Krak des Chevaliers	160
Catedrala „Notre Dame” din Paris	162
Biserica Tyn din Praga	166
Alhambra	170
Catedrala „Sfânta Sofia”	172
Turnul Londrei	176
Orașul Interzis	178
Catedrala Köln	180
Templul din Kailasa	182
Catedrala „Sfântul Vasile Blajenii”	184

Cupola Stâncii din Ierusalim	188
Venetia	190

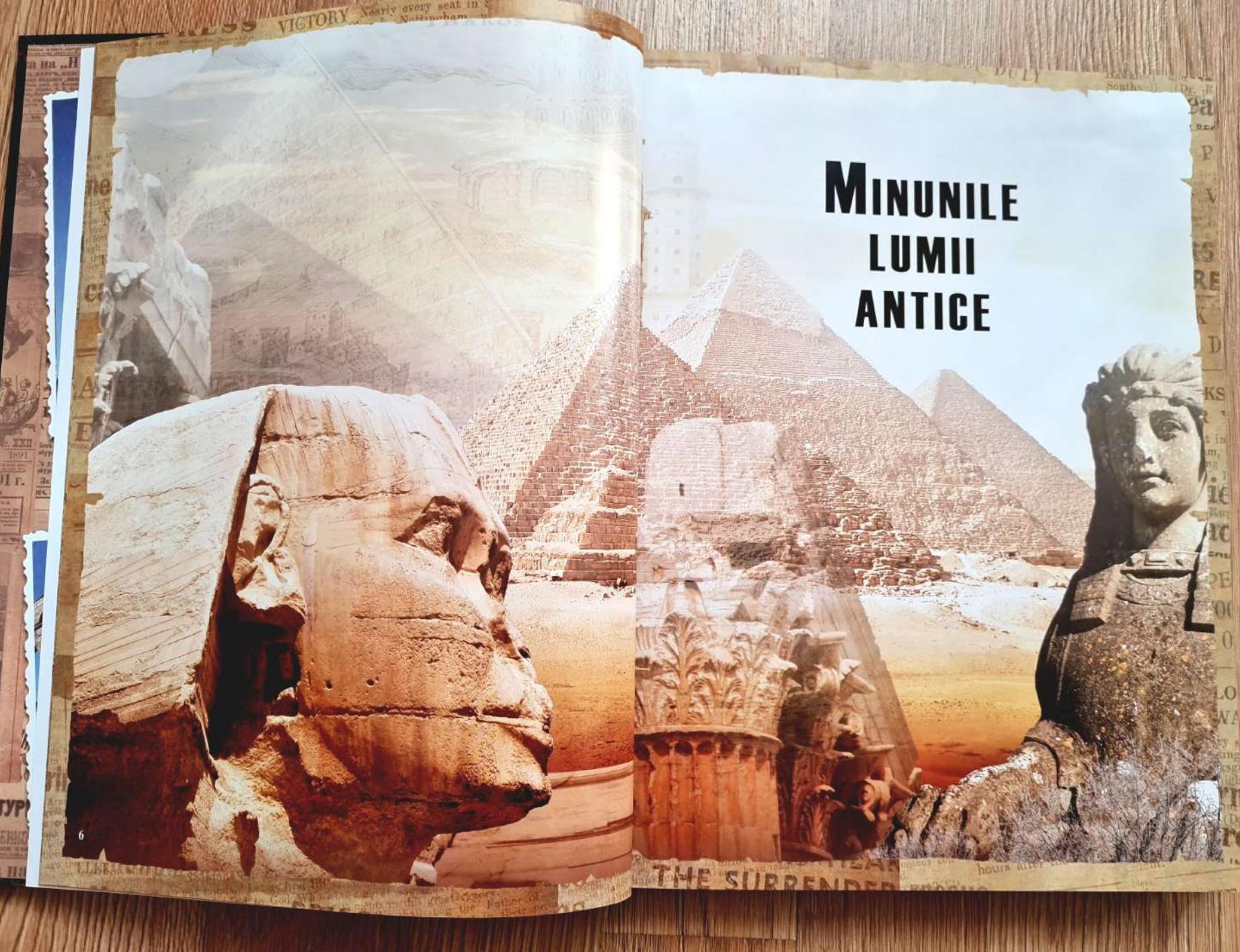
MINUNILE TIMPURIORI NOI

Palatul Versailles	196
Fortul Roșu	200
Kizhi	202
Tower Bridge	204
Sagrada Familia	206
Canalul Suez	208
Muzeul Louvre	210
Taj Mahal	214
Palatele lui Petru cel Mare	218
Ironbridge	222
Turnul Eiffel	224
Sanssouci	226

MINUNILE TIMPURIORI MODERNE

Podul Seto-Ohashi-Kojima	230
Mount Rushmore	232
Calea ferată transsiberiană	234
Casa care dansează	236
Burj Khalifa	238
Turnul de televiziune Guangzhou	240
Podul Golden Gate	242
Tunelul Canalului Mânecii	244
Canalul Panama	246
Sydney Opera House	248
Barajul Hoover	252
Statuia lui Iisus Hristos Mântuitorul (Cristo Redentor)	254

MINUNILE LUMII ANTICE

PIRAMIDELE EGIPTENE

Egipt. Anul 2550 i.Hr.

Piramidele egiptene păstrează multe taine și enigme, ele fiind cele mai impunătoare monumente arhitecturale ale Egiptului Antic. Între ele se evidențiază, prin fastuoitatea sa, enigmatica piramidă a lui Keops.

Piramida lui Keops este construită din peste 2 300 000 de blocuri de calcar, fiecare cărând mai mult de 2,5 tone. Fațadele piramidei au fost acoperite cu plăci și leufe din granit, care străluceau orbitor în razele soarelui. Fiecare muchie are lungimea de 246 m, la fel ca și fiecare latură a bazei.

Piramidele sunt monumentele care, în viința egiptenilor antici, indică drumul către soare. Colțurile lor sunt perfect orientate către cele patru puncte cardinale.

Până la sfârșitul secolului al XIX-lea, piramida lui Keops a fost cea mai înaltă construcție din lume. Există mai multe teorii asupra funcționalității ei: observator astronomic, locaș de cult, obiectiv construit și utilizat de ființe extraterestre...

Majoritatea cercetătorilor contemporani consideră că piramidele au fost construite pentru a servi drept morminte faraonilor, cu alte cuvinte, edificiile în cauză reprezentau locul de unde ei aveau să-și înceapă călătoria mistică spre viața de apoi.

Conform credinței lor, regele era fiul Soarelui, intruchiparea zeității pe pământ, care,

după moarte, trebuia să se întoarcă la celalalt zei. Dar această reunire se putea înfăptui doar în anumite condiții: trupul trebuia să fie îmbalsamat și plasat într-un sarcograf din piatră; aici, defuncțul trebuia să se afle în liniste și singurătate deplină.

Istoricul grec Herodot spunea că, pentru construirea unei piramide, lucrau simultan sute de mii de oameni. În ultimele două decenii, arheologii au descoperit o aşezare, unde locuiau constructorii piramidelor. Ea era separată printre un perete de teritoriu sacru al podisului Giza (Gizeh), unde se aflau marile piramide. În aceste aşezări au fost găsite două brutării, o uscătorie de peste și chiar o berărie. Printre ruinele din jurul piramidelor au fost dezgropate mii

Statuia Faraonului Khefren

Faraonul Khufu

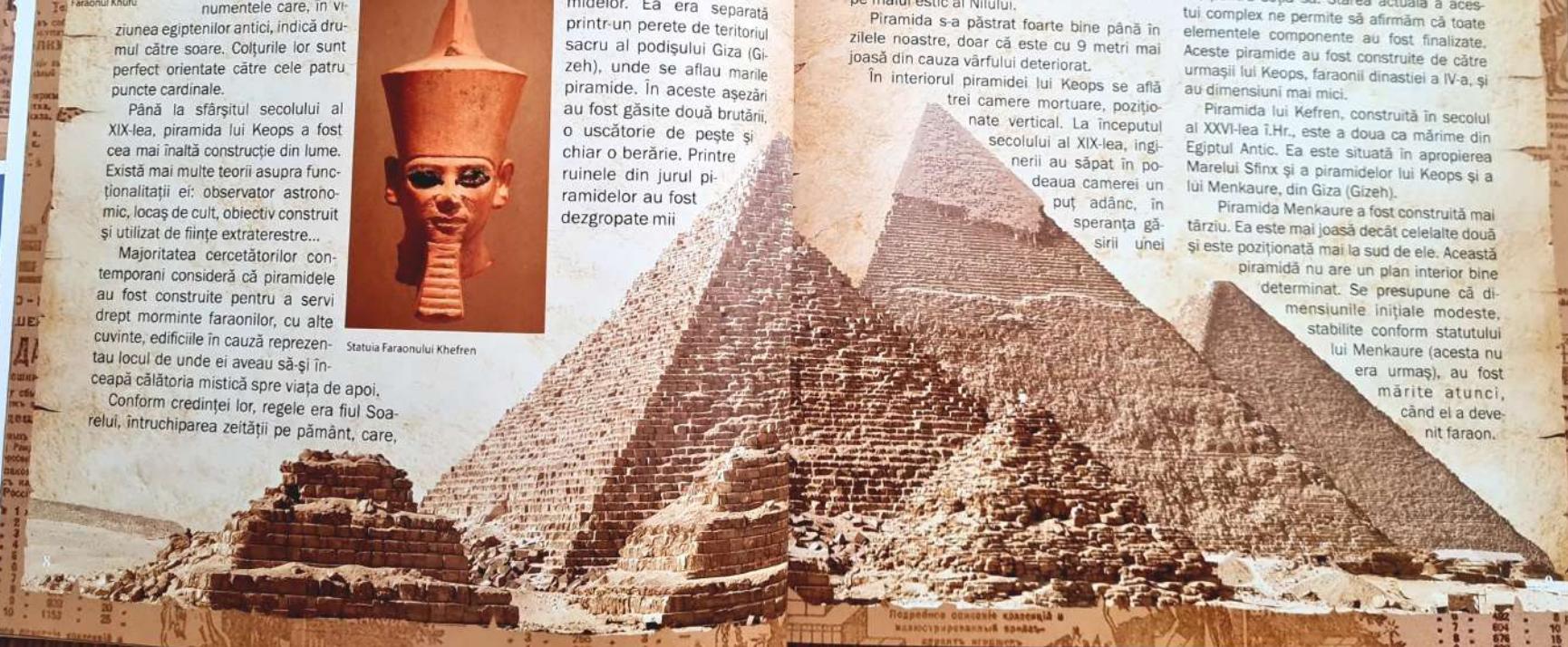
Fragmentul părții nordice a piramidei de pe platoul Giza

de fragmente de oase, care aparțineau vîțelor mari cornute, prin urmare, se poate înțelege că muncitorii nu erau sclavi, ci angajați, foarte bine aprovizionați cu cele necesare.

Construirea piramidei lui Keops a durat 20 de ani. Încă 10 ani au fost necesari construirilor drumului, folosit pentru transportul blocurilor de calcar din cariera de piatră, care se găsea pe malul estic al Nilului.

Piramida s-a păstrat foarte bine până în zilele noastre, doar că este cu 9 metri mai joasă din cauza vîrfului deteriorat.

În interiorul piramidei lui Keops se află trei camere mortuare, poziționate vertical. La începutul secolului al XIX-lea, inginerii au săpat în podeaua camerei un puț adânc, în speranța găsirii unei

camere mortuare ascunse. El se bazau pe mărturile lui Herodot, care afirmă că trupul lui Keops se află într-o cameră ascunsă, pe o insulă, înconjurată de un canal. Săpăturile n-au avut succes. Mai târziu, în urma unor investigații, s-a stabilit că săa respectivă nu a mai fost construită, iar camera mortuară a fost amenajată în centrul piramidei.

Alte două piramide egiptene – ale faraonilor Kefren și Menkaure (Mikerinos) – au o structură similară piramidei lui Keops. În timpul faraonilor, piramida lui Kefren reprezenta doar un element în complexul funerar, care includea și o mică piramidă-satelit, construită, probabil, pentru soția sa. Starea actuală a acestui complex ne permite să afirmăm că toate elementele componente au fost finalizate. Aceste piramide au fost construite de către urmași lui Keops, faraoni dinastiei a IV-a, și au dimensiuni mai mici.

Piramida lui Kefren, construită în secolul al XXVI-lea i.Hr., este a doua ca mărime din Egiptul Antic. Ea este situată în apropierea Marei Sfinxe și a piramidelor lui Keops și a lui Menkaure, din Giza (Gizeh).

Piramida Menkaure a fost construită mai târziu. Ea este mai joasă decât celelalte două și este poziționată mai la sud de ele. Această piramidă nu are un plan interior bine determinat. Se presupune că dimensiunile inițiale modeste, stabilite conform statutului lui Menkaure (acesta nu era urmaș), au fost mărite atunci, când el a devenit farao.

Statuia lui Hemiunu

МАЯКОВ ЗОЛОТО

ЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕ

Piramida lui Keops

Aceasta a fost construită destul de neglijent, din blocuri de piatră finisate grosolan, care, în prezent, seamănă mai mult cu o grămadă de pietre, decât cu un monument funerar. În apropierea construcției principale se află două piramide-sateliț. Prima era destinată soției lui Userkaf, iar a doua avea, probabil, funcții rituale.

Al doilea farao al dinastiei a V-a, Sahure, a fost primul farao egiptean, care și-a construit un monument pe platoul nisipos de la Abusir. În același loc au fost înmormântați și succesorii săi Neferefre și Niusera – piramidele lor păstrându-se până în zilele noastre. Piramida lui Neferefre, din motive necunoscute, nu a fost finalizată.

Interesant este faptul că, în apropierea piramidelor, au fost descoperite șapte gropi, în care s-au gasit bărci. Gropile adăposteau ambarcațiuni antice egiptene veritabile, dezasamblate. Prima a fost descoperită, în anul 1954, de către un arhitect egiptean. Ambarcațiunea era construită din cedru și nu prezenta urme de cuie pentru asamblarea elementelor ei.

Regii egipteni au continuat să construiască piramide și după sfârșitul dinastiei a IV-a. Pe peretii piramidelor regilor din dinastile a V-a și a VI-a, s-au păstrat texte funerare antice. Au mai construit piramide și regii din timpul primei perioade de tranziție (de exemplu, regele Merikare) și regii dinastiei a XII-a (Amenemhat al III-lea). Mai târziu, tradiția construirii piramidelor a fost adoptată și de regii Sudanului antic.

Comparativ cu monumentele antecedentele faraonului din dinastia a IV-a, piramida lui Userkaf din Sakkara (dinastia a V-a) și complexul arhitectural din jurul ei sunt mai mici.

Structura interioara a Piramidei lui Keops

Construcția piramidelor

Barca lui Keops

Basorelief. Egiptul antic.

Piramida Niusera se află în colțul nord-estic al templului Neferirkara și se găsește într-o stare deplorabilă. Actualmente, ea măsoară doar jumătate din înălțimea de altădată, vârful ei este rotunjit, iar pietrele din care este constituită sunt puternic afectate de timp.

Senusret I a ordonat construirea piramidei sale la o distanță de doi kilometri spre sud, față de cea a predecesorului său, Amenemhat I. Până în zilele noastre, a supraviețuit aproximativ o treime din înălțimea inițială (61 metri) a templului respectiv, în timp ce pe peretii edificiului s-au mai păstrat fragmente ale plăcilor de calcar. Galeriile subterane sunt inundate, motiv pentru care nu au fost studiate până în prezent. În apropiere, arheologii au descoperit rămășițele unei piramide rituale, dar și zece morminte ale soților și fiicelor lui Senusret I și ruinele a zece piramide mici.

Khefren. Anul 2558 î.Hr.

GRĂDINILE SUSPENDATE ALE SEMIRAMIDEI

Babilon, secolele VII-VI î.Hr.

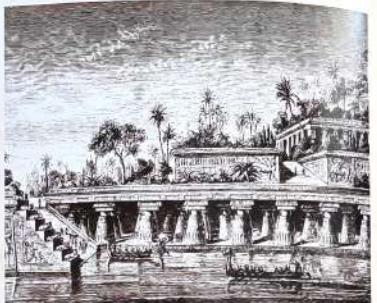
Babilon, sec. V î.e.n. Grădinile suspendate ale Semiramidei au fost construite de către Regele Nabucodonosor pentru alătarea nostalgiei soției sale Amitys. Spre marele nostru regret, această minune arhitecturală nu s-a păstrat până în zilele noastre, singurele dovezi fiind mărturiile contemporanilor din acele vremuri,

Nabucodonosor al II-lea
(secolul al VI-lea L.Hr. –
împăratul dinastiei neo-
babiloniene)

sale absentia

Istorul Diodor din Sicilia afirma că aceste grădini se întindeau pe o suprafață de 15 mii de metri pătrați, fiind dispuse pe patru nivele, cu înălțimea totală de 77 metri. Fiecare nivel a fost construit din plăci de piatră, care erau acoperite cu smoaiă, mortar și ipsos. Deasupra se așezau foi de plumb, peste care era pus un strat de sol, cu o grosime suficientă pentru a planta flori și arbori. În terasele construite pe coloane erau ridicate scările de acces. Sub ele erau amenajate camere răcoroase, destinate familiei regale. În grădini creșteau arbori și plante de toate felurile și speciile, care încântau privirea prin mărimea și frumusetea lor.

Grădinile Semiramidei. Gravură – anul 1880

Apele Eufratului irrigau această adevărată grădină botanică printr-un sistem foarte sofisticat. Se presupune că apa ajungea până pe terasa superioară, de unde curgea în cascade și mici râulețe, care mențineau solul umed.

Soarta ulterioară a reginei este necunoscută.

Grădinile suspendate ale Semiramidei poartă numele reginei Asiriei. Semiramida a trăit cu mult timp înaintea construirii grădinilor; se presupune că ea a avut doar ideea acestui proiect. Legenda povestește că Semiramida l-a cerut unui rege asirian, ca răspplată

Babylonian

НОМЕР Н
ШТОПАЛЬНЫЙ АППАРАТ

Babilon, "Crónica de Nutembura"

Numai datorită cercetărilor arheologice și scrierilor istoricilor Greciei antice a devenit posibilă cunoașterea istoriei Turnului Babel și a Grădinilor suspendate.

Primele investigații moderne au fost întreprinse de o misiune franceză, condusă de Fulgence Fresnel în anii 1852-1855. Săpăturile arheologice, efectuate în colina El Kasr, au dus la descoperirea ruinelor marelui palat al lui Nabucodonosor. În partea de nord-est a palatului s-au pus în evidență fundațiile acestei construcții. S-a descoperit și un coridor central, care are pe ambele laturi câte șapte camere, corespunzând, în general, cu descrierile lui Diodor.

Pe terenul vechiului Babilon este astăzi un desert, aproape total lipsit de vegetație. Terasele grădinilor au dispărut de multă vreme, în locul splendorii de altădată, desertul dă o impresie de tristețe. În vârful unei coline mai există un arbore secular, considerat de unii nostalgiici ca fiind o ultimă rămășiță a faimoaselor grădini.

Graciela Samuramida

■ Grădinile Semiramidei

TEMPUL ARTEMISEI DIN EFES

Turcia, secolul al VI-lea î.Hr.

Artemis, zeița vânturorii, virginității și a fertilității, a fost una dintre cele mai venerate divinități ale Greciei Antice. Ea era fiica lui Zeus și sora lui Apollo.

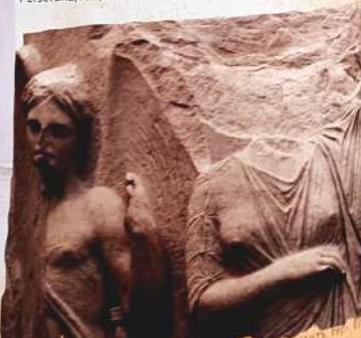
Vechiul Tempiu al zeiței Artemis, mândria grecilor antici, a fost distrus în timpul cuceririi orașului Efes de către Croesus din Lidia, în anul 550 î.Hr. Ulterior, regele a reconstruit acest tempiu, recunoscând drept cel mai frumos edificiu înălțat vreodată de oameni.

Templul grec era considerat casă a sufletului, spre

deosebire de cel egiptean, văzut drept casă a zeilor și catedrală, care era casa oamenilor. Soarta edificiului a fost una tragică. El a fost incendiat în anul 356 î.Hr., de un Tânăr locuitor al Efesului, Herostratus. Acesta și-a dorit să rămână în istorie prin faptele sale, ceea ce s-a întâmplat ulterior. O coincidență ciudată a făcut ca data incendiului să coincidă cu

Detaliu din templul Artemisei din Efes. Thanatos, Hermes, Persefona, Aid, anul 320 î.Hr.

Artemis din Efes. Copia română a originalului grecesc.

ziua de naștere a lui Alexandru cel Mare. Folcul a nimicit templul, dar statuia Artemidei a rămas intactă. Grecii au considerat fenomenul un miracol și au decis să reconstruiască templul.

Sub conducerea arhitectului Cheirobrates, templul a fost reconstruit pe un loc mlăștinos, pentru că în zona respectivă aveau loc seisme puternice. Proiectanții au considerat că astfel construcția va fi mai puțin afectată de cutremure. Mai târziu, s-a constatat că aceștia au avut dreptate.

Pe fundul unei gropi, au fost așezăți, unul lângă altul, bușteni de stejar arși la suprafață, fiind astfel tratați împotriva putrezirii, iar deasupra au fost puse blocuri de piatră. Lată cum temelia, lungă de 105 metri și lată de 51 de metri, era în stare să absoarbă vibrațiile provocate de cutremure. Acoperișul era susținut de 127 de coloane, construite în stil ionic, din marmură albă, bogat ornamentate cu reliefuri. Acestea aveau înălțimea de 18 metri și erau așezate pe socluri minunate, lucrate. Artemis era reprezentată printre statuii împodobită cu aur și argint. Sculptura era situată chiar în centrul edificiului. Conform unei legende, însăși zeița I-a ajutat pe arhitect Chersiphron să instaleze lespeudea uriașă de deasupra intrării. De o parte și de alta a ușii centrale erau amplasate două sta-

tui de amazoane, iar alte două erau pe cornișe. Elementele din lemn au fost înlocuite cu unele din piatră, în acest fel evitându-se pericolul incendiilor.

Antipater (general macedonean, cca 397–319 î.Hr.) spunea că acest edificiu este una dintre minunile lumii și trebuie să supraviețuască timp de secole, iar Philon a spus despre templu: „Am văzut zidurile din Babilon, am văzut grădinile din Semiramis, am văzut statuia lui Zeus din Olimp, Colosul din Rodos, piramidele. Dar când am văzut templul din Efes, celelalte minuni au dispărut ca în ceată.”

Templul Artemidei era atât un loc de cult, folosit pentru oficierea unor ceremonii religioase, cât și un centru financiar și de afaceri al Efesului.

Interesant este faptul că templul era complet autonom. Acesta nu depindea de autoritatea orașului, ci era condus de preți.

În prezent, din acest mare templu, centrul, în jurul căruia a orbitat timp de veacuri viața întregii populații de pe coasta Asiei Mici, au mai rămas doar câteva blocuri de piatră, care vor forma o coloană din nouă, o singură coloană fiind repusă la locul unde stătuse inițial...

Artemis din Efes. Copie română, sec. II î.Hr.

Tânăr înaripat, cu o sabie. Probabil, Thanatos. Detaliu din Templul lui Artemis din Efes. Anii 325–300 î.Hr.

Reconstrucția templului lui Artemis din Efes. Parcul de miniaturi. Istanbul, Turcia.

